

ਸਮੂਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੈ.ਸਿੱ.)
ਸਮੂਹ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖੀ (ਵੈਬਸਾਇਟ ਰਾਹੀਂ)

ਮੋ/ 15/5/18
15/5

ਮੀਮੋ ਨੰ. SCERT,OP/UP/2014,2018।3983
ਮਿਤੀ :- 10 .05.2018

ਵਿਸ਼ਾ :- ਛੇਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਾੜੇ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ।

1.0 ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੀ।

2.0 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗਣਿਤ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਸਿੱਖਣ-ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਪਹਾੜਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਯਾਦ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਜੁਬਾਨੀ ਯਾਦ ਪਹਾੜੇ ਗਣਿਤ ਸਿੱਖਣ, Computational skill ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਸਿੱਖਣ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਚਲਨ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਘੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਹਾੜਿਆਂ ਨੂੰ ਜੁਬਾਨੀ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ ਅਤੇ ਮੈਥ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ।

- (1) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵੀਹ ਤਕ ਦੂਹਰੇ ਪਹਾੜੇ ਮੂੰਹ ਜੁਬਾਨੀ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰੋਜਾਨਾ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਦੁਹਰਾਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ (ਛੇਵੀਂ ਤੋਂ ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ) ਦਾ adjustment ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪਹਾੜਿਆਂ ਦੀ drill ਜਾਂ ਟੋਕਵੇ ਪਹਾੜਿਆਂ ਦੀ Dictation ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (2) ਆਖਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਦੇ ਆਖਰੀ 5 ਮਿੰਟ ਲਈ ਸਾਰੇ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕਠੇ ਹੀ ਪਹਾੜਿਆਂ ਦੀ drill ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ ਜੋ ਕਿ ਚੰਗੀ ਪੁਰਾਣੀ ਰਵਾਇਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਹੈ।
- (3) ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਾੜਿਆਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਚਾਰਟ ਬਣਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਦੀ H.W ਕਾਪੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਜਾਂ ਆਖਰੀ ਸਫੇ ਤੇ ਪਹਾੜਿਆਂ ਦਾ flash card ਬਣਾ ਕੇ ਚਿਪਕਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- (4) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਪਹਾੜਿਆਂ ਦੀ Table book (ਕੈਦਾ) ਬਣਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (5) ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਸਮੂਹ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ. 26.05.2018 ਮਈ ਦੇ ਚੌਥੇ ਹਫਤੇ ਦੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਕੂਲ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਪਹਾੜਿਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ SMC ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੇ, ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੀ।

ਸਾਡਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ
ਪੰਜਾਬ

ਪਿੱਠ ਅੰਕਣ ਨੰ: ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ/ਉ-3 ਮਿਤੀ : 10-05-2018

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਉਤਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾਂ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

1. ਡੀ.ਐਮ. ਅਤੇ ਬੀ.ਐਮ.(ਗਣਿਤ)

ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਸ.ਸੀ.ਈ.ਆਰ.ਟੀ
ਪੰਜਾਬ

੨੬੩੦ ਏਜਨੀ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਕੂਲਾਂ
ਪੰਜਾਬ ਡੀ.ਐਮ. ਜੀ-111 () 2018-19 / 3811 ਮਿਤੀ/ਮਾਰਚ 16 5/18
ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਉਤਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਡੀ.ਐਮ./ਬੀ.ਐਮ. ਸੂਚਨਾਂ
ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਏਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗੇ
P. D.

11.5.18

- 1. ਸਮੂਹ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ, ਪੰਜਾਬ
 - 2. ਸਮੂਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੇ.ਸਿ/ ਐ.ਸਿ) ਪੰਜਾਬ
 - 3. ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ/ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ, ਪੰਜਾਬ।
- ਮੀਮੇ ਨੰ: 11/62/2017-5ਸਿ6/1232677/1-3
ਮਿਤੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: 11-05-2018

ਵਿਸ਼ਾ:- ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਜ਼ਿਲਾ ਹੈਡ ਕੁਆਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਬੈਂਕਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਬਾਰੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨੰ: 11/62/2017-5ਸਿ6/1194746/1-3 ਮਿਤੀ 23.3.2018 ਦੀ ਲਗਾਤਾਰਾਂ ਵਿੱਚ।

ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਦਫਤਰ ਵੱਲੋਂ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਤਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:-

- 1. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਲਾਗੂ ਸਕੀਮਾਂ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜੀਰੋ ਬੈਲੈਂਸ ਖਾਤੇ ਨਾ ਖੋਲਣ।
- 2. ਸਸਮ, ਰਮਸਮ, ਮਿਡ ਡੇ ਮੀਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਬੈਲੈਂਸ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬੈਂਕ ਚਾਰਜਸ ਕੱਟਣ।
- 3. RTGS ਟਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕ ਟਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨ ਉਪਰ ਬੈਂਕ ਚਾਰਜਸ ਲਗਾਉਣ।

ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਤੀ 16.2.2018 ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਬੈਂਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲੜੀ ਨੰ: 2 ਅਤੇ 3 ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਬੈਂਕ ਚਾਰਜਸ ਨਾ ਕੱਟਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ:-

- 1. Bank of Baroda
- 2. Punjab & Sindh Bank
- 3. HDFC Bank Ltd.
- 4. Indian Bank
- 5. IDBI Bank
- 6. Oriental Bank of Commerce
- 7. Allahabad Bank
- 8. Bank of India
- 9. Canera Bank
- 10. United Bank of India.
- 11. ICICI Bank

ਉਕਤ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ICICI Bank ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖਿਆ ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜਸ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਮੂਹ ਸਕੂਲ ਮੁੱਖੀ ਉਕਤ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਖੋਲਣ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੁਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਚਾਰਜਸ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣਗੇ।

(Signature)
ਸਕੱਤਰ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ
ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ:

ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ: ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੇ.ਸਿ) ਮਾਮਲਾ
ਮਿਤੀ: 16.5.18 (1) 2018-19 / 3210 ਨਿਤੀਨਾਮ 16.5.18

ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਉਤਰ ਸਿਕੇ ਦੇ ਨਾਂ ਵਿਭਾਗੀਕ / ਮੁਖ-ਮਹਿਸੂਲੀ
ਨੁਰਸ਼ ਮਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਕੂਲੀ ਦਫਤਰ ਤੇ ਨਿਸ਼ਾ ਨਾ ਲਗਾਏ

(Signature)
ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ (ਸੇ.ਸਿ)
ਮਾਮਲਾ ਨੰ

(Handwritten notes and stamps)
11/5
403
16/5/18